

education

Department:
Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 10

VERBRIUKERSTUDIES

NOVEMBER 2006

Hierdie memorandum bestaan uit 8 bladsye.

MERKRIGLYNE

AFDELING A

VRAAG 1

1.1	D	(1)
1.2	A	(1)
1.3	A	(1)
1.4	D	(1)
1.5	A	(1)
1.6	D	(1)
1.7	A	(1)
1.8	B	(1)
1.9	A	(1)
1.10	B	(1)
1.11	B	(1)
1.12	C	(1)
1.13	C	(1)
1.14	B	(1)
1.15	A	(1)
1.16	C	(1)
1.17	C	(1)
1.18	D	(1)
1.19	C	(1)
1.20	B	(1)
1.21	C	(1)
1.22	C	(1)
1.23	B	(1)
1.24	B	(1)
1.25	B	(1)
1.26	D	(1)
1.27	A	(2)
1.28	A	(2)
1.29	D	(2)
1.30	A	(2)

VRAAG 2

2.1		
2.1.1	E	
2.1.2	D	
2.1.3	F	
2.1.4	G	
2.1.5	H	
2.1.6	I	
2.1.7	B	
2.1.8	C	(8)

- 2.2
 2.2.1 H
 2.2.2 E
 2.2.3 B
 2.2.4 A
 2.2.5 D
 2.2.6 C
 2.2.7 F
 2.2.8 G (8)

VRAAG 3

- 3.1 B, D, F, H, I (5)
 3.2 A, C, E, F, H (5)

TOTAAL: 60

AFDELING B**VRAAG 1**

1.1

- Werk in 'n goed geventileerde vertrek.
- Hou die vloer skoon en netjies
- Was skottelgoed met warm water en seep
- Hou die vadoeke skoon
- Voedsel moet altyd bedek wees.
- Was apparaat goed voor gebruik
- Was jou hande voor jy met kos werk
- Maak oppervlaktes skoon
- Hou gevriesde kos in vrieskas
- Kook kos deeglik

Enige 4 (4)

1.2

Vaardighede: het vaardighede nodig om aankope te kan doen, kos voor te berei en 'n inkopielys op te stel.

Kennis: kennis oor beskikbaarheid van kos en gesonde voedsel sal bepaal watter kos gekoop word.

Tyd: tyd beskikbaar vir aankope en voorbereiding en maak gebruik van geriefsvoedsel.

Energie: gebruik baie energie om kos te koop en voor te berei.

Kreatiwiteit: om maaltye interessant te maak en smaakvol met die beskikbare hulpmiddels.

Enige 3 – 1 punt = hulpmiddel, 1 punt = verduideliking. (6)

1.3

- 1.3.1 Help jou om gesonde kos te koop want dit dui die nutriënt inhoud van voedsel aan. (2)
- 1.3.2 Jy sal in staat wees om veilige kos te koop wat nie bederf is nie. (2)
- 1.3.3 Jy sal in staat wees om die eenheidsprys uit te werk en die regte hoeveelhede aan te koop. (2)

1.4

Tieners wil graag dieselfde wees as hulle maats. As die vriende gemorskos eet sal die tieners ook gemorskos eet. (3)

VRAAG 2

2.1 Ja want voedsel van al vyf voedselgroepe word gebruik

(2)

2.2

Dieetkundige riglyne	Vergelyk en bespreek Angie se voedselinname met die dieetkundige riglyne
Eet 'n verskeidenheid voedselsoorte	Sy het 'n groot verskeidenheid voedsel nodig vir haar liggaam, sy het genoeg verskeidenheid geëet.
Maak styselkos die basis van die meeste maaltye	Sy het styselkos geëet vir ontbyt en middagete, maar nie vir aandete, maar dit was genoeg styselkos.
Eet gereeld droëbone, -ertjies, -lensies en sojabone	Sy het glad nie bone geëet nie.
Hoender, vis, melk, vleis of eiers kan daagliks geëet word.	Sy het melk, eiers, kaas en vis geëet. Genoeg proteïen voedsel.
Gebruik voedsel of drankies wat suiker bevat matig.	Sy het roomys, sjokoladesous en chips en koeldrank gehad wat baie suiker verskaf.

2 punte elk - 10

2.3

2.3.1 Kultuur: Verskillende lande het verskillende koskulture bv. Chinese eet rys / die kultuur sal 'n invloed hê op die tipe en hoeveelheid kos wat mense eet.

2.3.2 Godsdiens het 'n groot impak op die manier waarop mense leef en wat hulle eet. Elke godsdiens het hulle eie reëls en regulasies vir die kos wat hulle eet. Enige voorbeeld soos Jode eet nie varkvlies nie, Moslems eet Halaal kos / Christene vier Paasfees en Kersfees / Hindoes eet nie vark nie.

2.3.3 Sosio-ekonomiese status: die bedrag geld wat beskikbaar is sal 'n invloed hê op ons voedselkeuses en die hoeveelheid kos wat ons koop. Mense kan baie geld spandeer op kos en steeds aan wanvoeding lei.

AFDELING C**VRAAG 3**

3.1

3.1.1 In baie kulture sal spesiale kultuurdrag gedra word by spesiale geleenthede soos 'n troue. Dit sal afhang van haar kultuur watter tipe klere sy gaan koop. As sy kultuurdrag - soos Indiese Sari's - moet aantrek sal sy nie klere volgens die nuutste modes kan koop nie.

3.1.2 As sy genoeg geld het kan sy al die klere koop volgens die nuutste modes. Dit kan beteken dat sy swak kwaliteit en groot kwantiteit gaan hê. As jy goeie kwaliteit koop sal jy dalk minder items koop.

3.1.3 Die denim is baie gemakliker wees om te dra, sal hul vorm behou, sal nie kreukel nie, dit sal sweet absorbeer terwyl die sy rok gekreukel wees as sy by die troue aankom.

3.1.4

Menslike hulpmiddels	Materiële hulpmiddels
Vaardighede kennis Tyd Energie	R1000 winkels uitverkoping

3.2

3.2.1 **hoë vogabsorbeervermoë en elastisiteit** sal veroorsaak dat die trui water absorbeer en rek, vesels **swel** en **behou** die water. (6)

3.2.2 wol absorbeer kleure maklik as gevolg van die vogabsorbeervermoë, daarom sal dit rooi kleur. (2)

3.3

- Beskerming: weer, seerkry, vuur, gevaaarlike omgewings
- Fatsoenlikheid: behoefte om jou liggaam te bedek
- Versiering: natuurlike behoefte om skoonheid, kommunikeer inligting van jouself.
- Status: prestasie en posisie by die werk
- Kommunikasie waarde: skep atmosfeer en gemoed (helder, vrolik, vervelinge)
- Groepsidentiteit: eenvormigheid in klere (portuur, sosiale groepe, kerk, sport)
- Werk: sommige werke vereis 'n uniform
- Persoonlikheid: Indruk van jouself wys jou styl en waardes.

Enige 4 x 2 = 8 punte

AFDELING D BEHUISING**VRAAG 4**

4.1

4.1.1 Hulle sal 'n nuwe huis wil he wat net groot genoeg is vir twee mense, minder spasie is nodig.

4.1.2 Kinders is nie meer by die huis nie en die behoefte aan spasie is minder, Die ouers kan na 'n kleiner huis toe trek.

4.1.3 Verskillende kulture kan die vorm van die huis, die uitleg van spasie beïnvloed. In sommige kulture bly 'n hele familie in 'n twee vertrek huis.

4.2

4.2.1 Basiese behoeftes Huis gee jou beskerming en skuilplek, plek om te eet.

4.2.2 Huise hou jou veilig teen diefstal, mure, drade en diewfwing

4.2.3 Huise is plekke waar mense interaksie het, tyd saam spandeer, speel en werk

4.2.4 Mense wil 'n huis het wat hulle status wys soos 'n mooi tuin, mooi ornamente, mooi gordyne

4.2.5 Jy sal kreatief kan wees en jou verbeelding kan gebruik

VRAAG 5

5.1 Die studie om jou leef spasie gemaklik te maak. Dit sal die meubels en apparate insluit OF die studie van die interaksie tussen mense , die plek waar hulle werk en die werk wat hulle doen.

5.2

- 5.2.1 Kwaliteit is belangrik want 'n tafel van goeie kwaliteit sal beter gebruik kan word en langer hou. Die tafel moet stabiel wees en maklik kan skoonmaak.
- 5.2.2 Dit moet gemaklik wees om by te werk. Dit sal afhang van die mense se grootte. Die meeste tafels het algemene groottes.
- 5.2.3 Dit moet die korrekte diepte, wydte en hoogte wees om spanning op die rug te keer as gevolg van te veel buig en strekking.

5.3.1 Musiek luister, ontspan, rus en slaap, musiek oefen, klere aantrek, enige ander aanvaarbare voorbeeld.

(enige 4 = 4 punte)

5.3.2

- Voeg 'n studeer tafel en stoel by
- Installeer hakkies om klere op te hang
- Studeerlamp
- Enige aanvaarbare veranderinge

(4)

5.4

- Om uitputting en spanning op jou oë te verminder. (1)

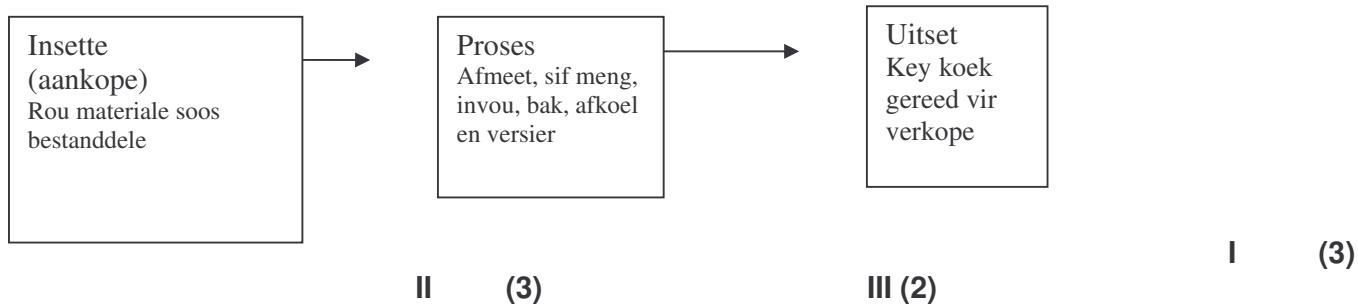
AFDELING E RODUKSIE**VRAAG 6**

6.1

- Werksplek
- Apparate en toerusting
- Rou materiale en kapitaal
- Teikenmark
- Produksie- en verspreidings planne

Enige 4 (4)

6.2

$$6.3.1 \frac{120\text{g (meel)}}{1000\text{g}} \times \frac{\text{R8.99}}{1} = \text{R1.08}$$

$$6.3.2 \frac{125\text{ml (olie)}}{750\text{ml}} \times \frac{\text{R8.99}}{1} = \text{R1.49}$$

$$6.3.3 \frac{4 \text{ (eiers)}}{6} \times \frac{\text{R4.99}}{1} = \text{R3.33}$$

(6)

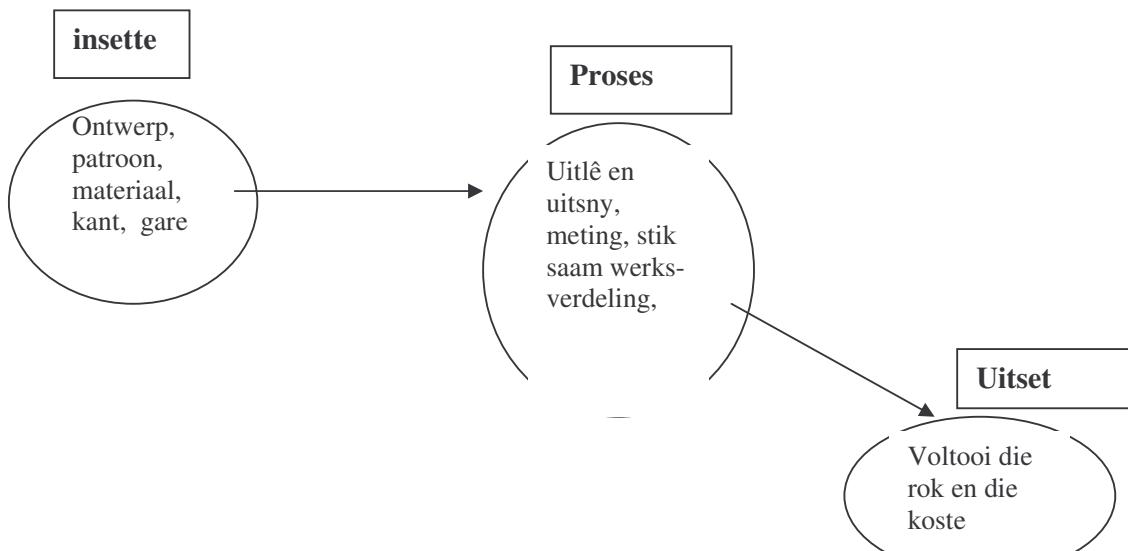
VRAAG 7 KLEIDING

7.1

Materiale	Koste per eenheid / meter	Uitgawes
3m katoenmateriaal	R10.99 per meter	R32.97
15cm ritssluiser	R6.50 per eenheid	R6.50
1 Katoengare	R6.99 per tolletjie	R6.99
0.5m tussenbelegsel	R2.99 per meter	R1.50
1 patroon	R24.99 per eenheid	R24.99
	TOTAL	R72.95

(6)

7.2

- 7.3 Spelde, naaldwerkmasjien, meet apparaat, strykplank, strykyster, merk apparaat bv. Aftrekwieletjie, naalde, skêre. (8)
- (6)

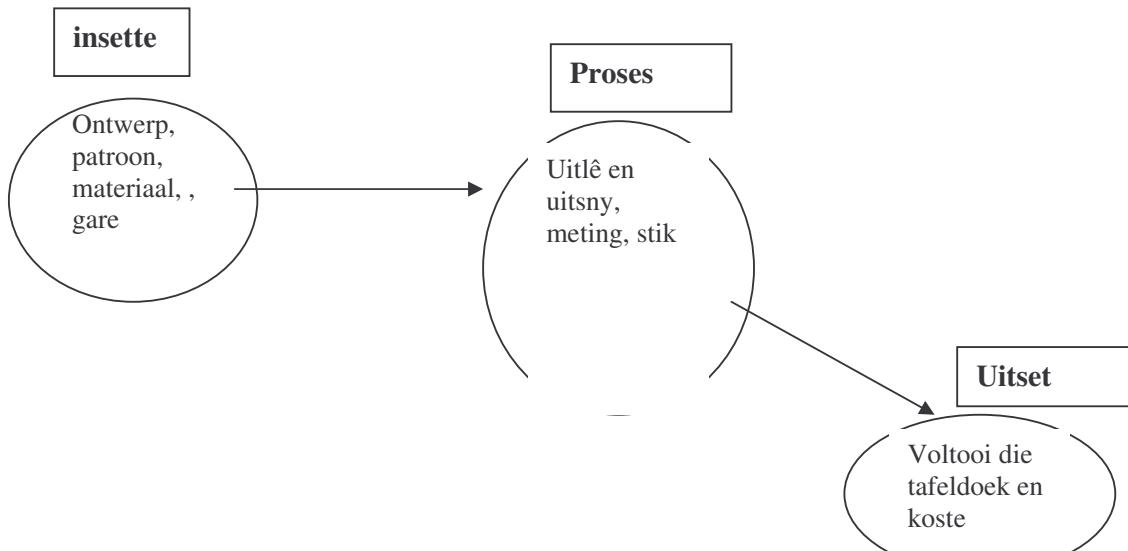
20 punte**VRAAG 8**

8.1

Materiale gebruik	Koste per eenheid / meter	uitgawes
2.5 m materiaal	R15.99 per meter	R39.98
4.8m keper band	R1.99 per eenheid	R9.55
1 tol katoengare	R5.99 per tol	R5.99
4.8m kant	R10.99 per meter	R52.75
TOTAL		R108.18

(6)

8.2

(8)

- 8.3 Spelde, naaldwerkmasjien, meet apparaat, strykplank, strykyster, merk apparaat bv. Aftrekwieletjie, naalde, skêre. (6)